

SENEGAAL: Abdu Juuf: "Senegaal haa jooni ko daarorgal demokaraasii e Afrik"

Soumis par AMADOU NDIAYE (Zorro)

06-10-2010

DerniÃre mise à jour : 06-10-2010

{xtypo_dropcap}M{/xtypo_dropcap}usidÉ—o Abdu Juuf gonnooÉ—o Hoyreejo leydi Senegaal ko ina tolnoo e duuÉ“i noogaas e hannde KoolaaÉ—o KuuÉ“al Fedde HakkundeleyÉ—iire Ngam Farayseyaagal (OIF) bismaama e maayirÉ—e lewru Siilto maayr ndu e jaaynde farysenaare wiyeteende «la Revue» tawa woni mawÉ—o ndeen jaaynde ko jaayndiyanke mawÉ—o biyeteeÉ—o Besiir Ben Yahmed mo kuÉ—ol mum heewnoo yiyeede e jaaynde afrikaare lollirnde Jeune Afrik. E nder naamnde É—e É“e naamndondiri Abdu Juuf qiriima muuyooji mum toÉ—É—iiÉ—i Fedde Farayseyaagal kadi o balloriima oon fartaÅ‘Å‘e o rokki hu jiiyanÉ—e makko toÉ—É—iiÉ—e dawrugol leydi makko Senegaal, eÉ“É“ooji É—i o heÉ“noo siynude e nimsaaji makko politik e o capanÉ—e tati ko o woni e laamu leydi ndi. Enen Pulaagu.Com eggitaniima yilliyankooÉ“e lowre nde huunde e kelle yeewtere nde, mbele banndiraaÉ“e É“e, É“e keewaani yuurnaade jaayÉ—e tuubankooje É—e ina ndaãna ko njardi ndiyam hade ko juÉ—aa É“ennunde.

LA REVUE: MusidÉ—o Abdu Juuf on ngonniino hoyreejo leydi Senegaal ko ina tolnoo e duuÉ“i capanÉ—e tati, tawa heen noogaas ko hoyreejo leydi, sappo keddiiÉ—i É—i MawÉ—o JaagorÉ—e (Premier Minisre). Holi teskuyaaji paayodinÉ—i É—i É“ur-É—aa teskaade e oon manndaa mo duuÉ“i capanÉ—e tati ngardiigu Senegaal gila 1968 haa heÉ“i hitaande waylaare 2000 ?

Abdu Juuf KoolaaÉ—o KuuÉ“al Fedde Hakkunde leyÉ—iire ngam Farayseyaagal (OIF): Wonaa wastanaade Allah É—iin teskuyi ina keewi no feewi limotaako… Soko noon mboÉ—o yetta heen Allah no feewi sabu o rokkii kam miijo e semmbe waawde wellitde walla yamirde kettugol lanndaaji politik ko adii nii batuuji ngenndi (conferences nationales) É—i ina njola e kitaale 1990, caggal batu Bool to leydi Farayse tee É—um ko nde Allah addi mi e laamu nde tan É“ooyaani É“ulnii mi ngoon miijo politik. Ko É—um nii boom jibini hannde o wellitaare jaayndiyankaagal heÉ“aande Senegaal. Wonaa wasu so tawii hannde rajooji, jaayndeeli e teleeji mbaÉ—tii pancude e Senegaal ko Allah e am e waÉ—lidiiÉ“e am e oon sahaa, sabu min njiyiino to woni ko adi hannde. En njettii Allah e jibnaaÉ“e men e ngal É—oon taaÉ“al politik ngal mbaÉ—É—en hade men ummaade e jappeer noon waawaa waÉ—de fof woodat tan ko fuÉ—É—ii, ko heddii ko arooÉ“e É“e njokkita. Gila dawaa dawi ko noon aduna o yahr

LA REVUE : Allah woppiima ko ina abboo e duuÉ“i capanÉ—e tati e hoyraagu leydi Senegaal. Holi nimsa É“urÉ—o teeÅ‘tude m É—aa ? E holi huunde nde É“urno-É—aa yiÉ—de walla tuuyeede waÉ—de tee a heÉ“aani É—um tabitinde haa ummii-É—aa e

Abdu Juuf : ÆŠuum ko geÉ—e É—iÉ—i waÉ—i : Go’ ko adii fof, mi joginooma anniya politik, pellital e coftal mawngal wiy haÉ“oo musiiba mo mbiyaten buuãna o (corruption), ko É—um saabii nii boom e oon sahaa kettu mi suudu ñaawirdu toowndu (tribinal) ngam haÉ“aade maa raÉ—aade yimÉ“e heÉ“ooÉ“e dañirÉ—e É“urtuÉ—e É—e joom mum ‘en mbaawaa É—oon dañal ummii walla tan nii mbiyen dañirÉ—e É—e ndewaani laawol maa É—e ndagaaki. Sunaare am heen ina mawni sabu oon tuma hay gooto jaÉ“aani waÉ—lude mi haÉ“eede e ndeen hare dajiinde. Go’to fof hof juuÉ—e mum hucciti e am ina laara wonaa banndiraaÉ“e am politik É“e, alaa noon kadi ko haali ñaawiyanke dowrowo mo ndokkunoo mi hoolaare am ndesndu mi É—um nduun suudu sariyankooru, o wonti nii kanko e hoyre makko « ko koolangel Æ‘akki aawdi». Jamfa goÉ—É— kadi jamfii kam É—um ko polisaaÉ“e fotnooÉ“e waÉ—de loskooji É“e ellee nii ko kamÉ“e É“uri wuddinde ndiyam beelel ngel. Ko sababuujji kaÉ—É—i fayndaare am e ndeen eÉ“É“oore yettaade. E nder defetere wiyeteende Bible nde JoomiraaÉ—o ina haala h wiyi : »É“e É—o yimÉ“e dewal mumen e am ko e toni hunuko tan haaÉ—i ». E nder É—um haa jooni heewÉ“e ngowi doole mum nanande mi lusindii e Æ‘ettugol waalaare heednde bannge mumen nde mbiyi ngon mi ko e beytude, nde tawnoo tawi heewÉ“e ina naatni juuÉ—e mumen e buuãna haa keÉ“aa e daaÉ—e mbaawaa hankadi suppitaade dow...

LA REVUE: MboÉ—o sikki nimsa maa goÉ—É—o É“urÉ—o fuÅ‘Å‘inaade o, ko ronkude ma dañde wune nanondirde maa artird Fedde jeytiyankooore (independantiste) MFDC mo Kaasamaasa, diiwaan worgo leydi Senegaal ?

Abdu Juuf : Ko noon tigi woori. MboÉ—o juÉ—inoo haa É“urti e o É—o diiwaan keedÉ—o worgo Senegaal… Allah waÉ—i yarhammu hoyreejo Lewopool Sedaar Senngoor halfini mi jaagorgal palaÅ‘ (plan) e hitaande 1968, Allah waÉ—i kadi fartaÅ‘Å‘e debolemmbo (ambassadeur) leydi Danmark e Senegaal noddii mi, wiyi mi : »mboÉ—o joganii leydi mon Senegaal miliyoÅ‘aaji

jonÉ—i e kaalis amen ». Ko ngadii mi waÉ—de e oon kaalis fof ko sosde wuro guurte to diiwaan Kaasamasa to. Ko nii kisa woni wuro Kap Sikiring ngo jibinaa. Caggal mum, e nder duuÉ“i sappo muluÉ“ ko ngon mi MawÉ—o JaagorÉ—e ko, mi heewaani wayrude Kaasamaasa no feewi. Mi rokku ma yeru daÉ“É“o ko waÉ—i mi wiyde mi heewaani yaltude Kaasamaasa, meeÉ—iino v sahaa gooto tawi mboÉ—o ummitii toon njillu, jaayndiyanke go’to weddii mi naamndal o wiyi mi : »MawÉ—o JaagorÉ—e, ellee Senegaal ko ko feÆ´tii e peÆ´te É—iÉ—i, heen feÆ´tere laamii É—um ko Senngoor, feÆ´tere worgo Kaasamaasa heddiin ko Abdu Juuf laamii toon ». Yeru goÉ—É—o É“urÉ—o wuurde wonande annduÉ“e wuro Cikisoor ngo, oon sahaa ko maayo Kaasamaasa ngo feÆ´tingo e hakkunde, so tawii a faalaama yahde o to bannge ko maa É“amaa laana bak. Wondude e baÉ—lal Allah mi haÉ“aama haa salndu leydi njoorndi (pont) waÉ—aama hakkunde leeÉ—e É—iÉ—i É—e. Fayndaare nde won so wonaa ko golle am ngonnoo mi e waÉ—de kadi e tuuyenooode yiyde É“amtaare duumiinde diiwaan Kaasamaasa o. Nde Senngoor wappii laamu ngu nde, lomtii mi e ngardiigu leydi ndi, Fedde jeytaareyankoore diiwaan o hono MFDC, e gardagol Labbe Jamakun Senngoor Æ´etti kure e conndi ina kaÉ“a e laamu Senegaal. ÆŠuum bettiino mi no feewi e oon sahaa ngati alaa fof ko mi etaaki feewnude toon, yanti heen heewÉ“e cikkatnoo ko diiwaan jeebaaÉ—o woni É—oon e namndaade hujjaaji mum. Soko É“e nganndaa Kaasamaasa ko e diiwaanuuji Senegaal É“urnooÉ—o jinnganeede jeyanoo e oon tuma. Yeru hay diiwaan Luga to mbootu am daasaa to mi fiyaani toon paafe É—e piy mi Kaasamaasa É—e.

LA REVUE: Ko ummi-É—aa e jappeere ko hannde waÉ—ii duuÉ“i sappo, holi e fannu mo cikku-É—aa Sengaal wayloriima e oon bannge?

Abdu Juuf : Mi É“uraani yiÉ—de É“etde golal politik lomtiiÉ—o mi hono Abdullaahi Wadda, kono ko waawi wonde heen fof kam Senegaal haa jooni ko daarorgal maa yeru potal potÉ—o ñemembeede e Afrik.

LA REVUE:: Ko goonga nii aÉ—a heewraa ngati ko aan woni koolaaÉ—o KuuÉ“al Fedde Hakkunde LeyÉ—iire Ngam Farayseyaa kono mboÉ—o sikki aÉ—a waÉ—ti hakkille no feewi e kewkewe politik nderndero baÉ—oowo toon o?

Abdu Juuf KoolaaÉ—o KuuÉ“al Fedde Hakkunde LeyÉ—iire Ngam Farayseyaagal: Alaa wonaa no feewi. MboÉ—o teddiraa haa mi waawa waÉ—tude heen goÉ—É—um. Ardaade Farayseyaagal wonaa no yarde ndiyam ñebbe nii, haa teeÀ‘ti noon e o É—o mo yimÉ“e mbiyata Farayseyaagal ina ruttitii caggal no feewi. Ndeke noon so tawii neÉ—É—o ardiima ndeen fedde ina jogii ko gollii haa heewi, ko wonaa waÉ—tude hakkille e kewkewe politik leydi mum, hay sinno tawii ko toon ndaw-É—en. So wiyaama É—emngal Farayse ina yahri caggal haalooÉ“e farayse É“e ina poti jermiinaade kono kadi kulol ngol ina woodi É—o haaÉ—i. Sa hitaande 2006, mi waÉ—ii lappol haa leydi wiyeteende « Vanuatu », ngootiri e leyÉ—eele sappo e go’ jeyaaÉ—e e farayseyaagal. EÉ—en nganndi toon ina woÉ—É—i haa maayi, yimÉ“e leydi ndi ñaagiima kam udditande É“e mbedda inniraaÉ—Persidaa Lewopool Sedaar Senngoor. Mi heÉ“ii heen weltaare no feewi, sabu É—een maale kollirta tan ko farayseyaagal ina jogori juutde balÉ—e so tawii gooto fof jaÉ“ii gollaade gollanoo É—emngal ngal. (Iwdi :www.rewmi.com/Revue)

{mosloadposition facebook}

{mosloadposition disclaimer}

{mosloadposition adsense}